

==excursieverslagen==

Onner- en Oostpolder, 22 januari 1989

Wim Woudman

Bijna waren een paar kerkgangers, 's ochtends tegen tien in Noordlaren, van hun geloof gegaan. De verleiding om de schepping live te gaan aanschouwen was namelijk die morgen bijzonder groot. De januarizon was stralend verschenen, er was nauwelijks wind en de Avifaunawandelclub (12 deelnemers) zag er uitnodigend genoeg uit. De kerkgangers kozen evenwel voor de kansel. Ze waren niet adequaat gekleed.

Wat wij hoorden en zagen was veel. Houtduif, pimpelmees en koolmees zongen, stormmeeuwen gierden en kleine zwanen, tja, hoe zeg je dat? Die zwanen vormden een langgerekte groep, aanvankelijk in drieën verdeeld, later één geheel vormend, waarin regelmatig relletjēs uitbraken. Het 'hoe-hoe-hoe' klonk dan tot ver in de omtrek. Veelvuldig waren er vluchten zwanen te zien, ook van enkele knobbelzwanen en van totaal 12 wilde zwanen met 2 juvenielen. Het totaal aan kleine zwanen kwam op 187, waarvan ruim 10% juvenielen waren.

Zwanen foerageren als de meeste eenden slapen, en omgekeerd. 's Morgens en 's avonds komen ze elkaar dus tegen, van eetplaats naar slaappleeds onderweg. De slaappleeds is het Zuidlaardermeer, waar dan ook langs de randen duizenden eenden dommelend dobberden. Met name smienten en wilde eenden, maar ook groepjes grote zaagbekken, kuifeenden, tafeleenden, enkele brilduikers (alles van beiderlei kunne) en een enkele fuut. Twee aalscholvers, de schrik van de palingvissers, waren nog aanwezig.

Spreeuwenwolken, ook volop in de polder foeragerend, maakten ons opmerkzaam als er een roofvogel passeerde. Zo, en op andere wijzen werden ontdekt: 1, later 2 vrouwtjes en 1 mannetje blauwe kiekendief, 1 havik volgens sommigen, 1 slechtvalk volgens anderen, 1 sperwer, 2x2 torenvalken (d.w.z. 2 of 4), 1 smelleken en een aantal buizerden, dat tussen de 8 en de 18 lag. 7 buizerden schroefden in een termiekbels naar grote hoogten; verspreid door het gebied zaten vele eenlingen en later boven het Waterpompsstation gleden er nog ongeveer 5 hoog voorbij in noordelijke richting. Vermeldenswaard is ook het luchtgevecht, waarbij een torenvalk een buizerd verdreef.

Dan de ganzen. Er waren 'parterre' 4 grauwe ganzen op het enige akkertje tussen de weilanden. Overigens waren ze niet van de lucht. Steeds weer klonk het gegil of gejuich van de overtrekkende kolganzen, meest in oostelijke, soms in noordelijke richting en eenmaal westwaarts. We dachten een groep rietganzen te zien en er passeerden 4 brandganzen.

Klein grut werd weinig waargenomen. 1 winterkoning ratelde in het riet en een boomkruiper kroop in een boomkruin bij het pompsstation. Om op het laatste terrein rond te struinen is toestemming nodig, ter plaatse op werkdagen verkrijgbaar in de vorm van een officieel document.

Tot slot vermeld ik de wolk van meer dan duizend kieviten, die op afstand tegen het blauw wiekten, en de rauwe kreten, waarmee menige blauwe reiger dit uitgestrekte polderland een stem gaf. Hoeveel soorten wij totaal gezien hebben, god mag het weten. Het was tenslotte zondag, en geen werkdag.